

Tornaünnepély műsora

Közeledik a tanév vége, az iskola felé fordul minden érdeklődés nemcsak a szülők, hanem a társadalom részéről is. A tanulók számot adnak egész évi munkájukról, jobban mondva tanítójuk, nevelőjük munkájáról. De maga a tanító is örömmel várja e napot, amikor egész évi fáradságos, egész lelket kívánó munkájának aratása történik. Várja a tanuló is, hiszen itt bizonyíthatja be tanítójának, szüleinek, hogy milyen értékes ismereteket szerzett magának e tíz hónapban. Várja a szülő is, aki ebben az egyetlen ünnepi délelőttben kapja meg a képet gyermeke fejlődéséről, haladásáról. Nem közömbös tehát a tanító részéről, hogy ez a bemutató, vagy beszámoló valóban olyan legyen, amelyet munkája megérdemel s amelyben szabadon megnyilatkozhatson egész évi fáradságának minden felfedezhető gyümölcse.

De talán egyetlen évvégi beszámoló sem számíthat olyan osztatlan érdeklődésre, mint a tornaünnepély, melyet minden iskolában megtartanak. Felejtethetetlen ez nemcsak a szülők, hanem a gyermekek számára is. Itt mutatják be a tanulók ügyességüket, amit tíz hónap alatt szereztek az iskolában. A szülő éles szeme is felfedezi gyermekében a haladást, azt, hogy az ő eddig magában játszadozó gyermeke milyen »jól mozog« a többi között, milyen jól találja magát osztálytársai között, a társaságban. Mert minden szülő kíváncsi erre, hogyan cselekszik, hogyan nyilvánul meg gyermekének egyénisége a többiek között. Erre pedig soha jobb alkalom nem nyílik számára, mint a kedves, kedélyes tornaünnepélyen. Itt bátran összehasonlíthatja gyermekét az ismerősök, osztálytársak, barátok fellépésével, mozgásával.

Az ügyes rendezés már maga a fél siker.

Alábbiakban közöljük egy bárhol bemutatható tornaünnepély műsorát. Öltözék a lehetőség szerint leányoknak magyar ruha, de úgy a fiuk, mint a leányok többi része formaruhában legyenek.

MŰSOR:

- I. Istentisztelet. (Vagy a templomban délelőtt, vagy a sporttéren tábori-mise, stb.)
- II. A zászló ünnepe.
 1. Felvonulás a zászló elé. Utána Himnusz. (Ének.)
 2. Költemény. (Például: Ifj. Szász Károly: A föl-emelt zászló. Barcsai-Fehér Géza: A magyar lobogó. Gyökössy Endre: A mi zászlónk. Lampérth

- Géza: Magyar zászló. Havas István: Zászló előtt.)
3. Ének. (Például: Bárdos L.: Kossuth toborzója, stb.)
 4. Ünnepi beszéd a zászlóról, esetleg a hősekről.
 5. Költemény. (Például: Gyula diák: A boldog szunynyadókhöz. Sugár Béla: A hős. Radványi Kálmán: Győzhetetlen hőseink. Sajó Sándor: Hős diákok. Palasovszky Béla: Magyar hősök, stb.)
 6. Ének. (Induló.)
 7. Elvonulás diszmenetben a zászló előtt. (A helyi leventezenekar vagy a tanulók éneke mellett.)

III. Tornaünnepély.

1. A kisebbek torna-bemutatója. (I., II. és III. fiu- és leányosztályok.)
(Talajtorna, vagy ritmikus gyakorlatok.)

Például:

- a) Felvonulás zenére.
- b) Két oldalsor (kettős beosztás, kettősök 2 lépést balra lépnek).
- c) Ugrás harántterpeszállásba, taps a fej fölött kétszer, ugrás alapállásba, de balra áttal, majd ugyanezt még háromszor, míg eredeti állásba érnek.
- d) Lábujjállás, nyakhajlítás hátra; balra fordulás, egyidejűleg karok oldalt, 3-ra kitartás, 4-re alapállás. Ismétlés még háromszor.
- e) Karlendítés oldalsó középtartásba, egyidejűleg terpeszugrás, karhajlítás mellhez, alapállás.
- f) Oldalsó terpeszállás, karok magastartásba. Törzshajlítás balra előre, bal bokafozás, törzsnyújtás és hajlítás hátra. (Ellenkező oldalra is.)
- g) Támadóállás előre (játékosan), karlendítés magastartásba.
- h) Bölcső. (Hasonfekvésben lábakat hátul megfogni, hintázás.) Alapállás.
- i) Járás lábemeléssel hátra, karemeléssel oldalsó középtartásba.
- j) Térdelés, ballábnyújtás oldalt, támasz a jobbkezén, balkaremelés magastartásba. Támaszcseré. (Négyeszer.)
- k) Hanyatfekvésben lábemelés a fej fölé, lassan vissza és dörömbölni a talajon.
- l) Járás énekszóra.
- m) Két bukfcenc vagy cigánykerék egymásután, majd vissza.

Játék:

- a) Körben jár a babzsák.

(Minden játészónak — egy kivételével — babzsák vagy labda van kezében. A játészók körbe állnak, úgy, hogy köztük kis távolság legyen. A vezető jelt ad, erre minden játészos a jobb szomszédjának adja tovább a babzsákot, míg a szabad kezével gyorsan átveszi a másik zsákot, melyet baloldali szomszédjától kap. A játész gyorsan történjen, ügyességre és gyors cselekvésre ösztönözzön. Ha a babzsákot 2—3-szor jobbra adták körbe, felcseréljük az adogatás irányát, s balra történik az adogatás. Jó, ha a babzsákok vagy labdák különböző színűek (kétféle szín). Ha valamelyik játészos elejti a babzsákot vagy labdát, féllábra áll s úgy játészik tovább, de már az első jó továbbadás után ismét kétlábra állhat.)

b) Szegény cica.

(A játészosok kört alkotnak. A középen álló gyermek a cica. Ez nyávogással, ugrándozva megy az egyik játészoshoz s ott kedveskedik, dorombol, nyafog, mindenáron meg akarja nevetetni. Akit így megréfal a cica, annak nem szabad nevetni, hanem minden huncutságra megcirógatja a cicát s ezt mondja: »Szegény cica.« Ha komoly tud maradni, a cica más játészosnál próbálkozik, s ha az elnevette magát, helyet cserélnek.)

c) Magyar kettős tánc. (Csárdás.)

Utána karfordítással törzshajlítás, köszönés.

2. Népdalegyveleg. Énekli az iskola énekkara.

(Például: Bárdos L.: Horthy Miklós, stb. Kerényi: Hej, tulipán... Kerényi: Győri gyermekkarokból. Kertész: Tavaszi bokréta... Kodály Zoltán: A süket sógor... stb.)

3. Versenyek. (A nagyobbak 60 méteres síkfutása, stafétafutás, stb.)

4. A nagyobbak tornabemutatója. (IV., V. és VI. fiu- és leányosztály.)

Például: a) Felvoulás, alakzatba.

b) Lábujiállás, páros karlendítés oldalt, középtartásba. (Tenyér le.)

c) Bal mély védóállás hátra, páros karlendítés oldalt rézsutos mélytartáson át mélytartásba (ujjak a talajon a cipóorrával egyvonalban).

d) Törzsnyuittással térdelés baltérdre (balcomb a jobbszárral párhuzamos), páros karlendítés oldalt középtartásba. (Tenyér le.)

e) Szünet.

f) Jobblábnyújtás oldalt (lábfej a baltérddel egyvonalban), páros karlendítés magastartásba. (Ujjak nyujlva, tenyér be.)

g) Törzshajlítás jobbra fejfordítással (jobbra), jobb karlendítés oldalt rézsutos mélytartásba (jobb tenyér lábszáron), balkar hajlítás tarkóra.

b) Törzshajlítás balra, fejfordítás (balra), bal oldalsó fekvőtámaszba (baltérd és jobbláb helyén marad), jobb karhajlítás tarkóra.

i) Szünet.

j) Törzsnyújtás jobb térdemeléssel baltérdelésbe (bal comb párhuzamos a jobb alszárral), balkarlendítés, jobbkarnyújtás oldalt középtartásba. (Tenyér le, tekintet előre.)

k) Jobb térdnyújtással baltérdemelés és páros karlendítés oldalt mély- és mellső középtartáson át magastartásba. (Tenyér be.)

l) Negyedfordulat jobbra (jobbtalpon), ballépőállás oldalt, jobbkarlendítés magastartásba. (Tenyér le.)

m) Szünet.

n) Ballábbal hajlitott állásba lépés (mérsékelt térdhajlításba), páros karlendítés magastartásba. (Tenyér be.)

ny) Nyújtás lábujjállásba, páros karhajlítás mellhez. (Tenyér le.)

o) Alapállás.

ó) Szünet.

(Ezt a gyakorlatot még háromszor ismételjük, míg a kiindulási helyzetbe nem kerülnek.)

Játék:

a) Kotló és a kánya.

(A játékosok egymás mögött állnak úgy, hogy mind-egyik az előtte állónak csipőjét fogja mindkét kezével. A sor élén álló játékos a kotló, a mögötte állók a csibék. Egyik játékos a kotlóval szemben áll, ez lesz a kánya. A sorral szemben álló kánya csibét szeretne rabolni, tehát különféle ügyeskedéssel, cselvetéssel igyekszik azt kiragadni a sorból. Csakhogy nem jut egykönnyen a prédához, mert a kotló kiterjesztett karokkal védi csibéit és igyekszik folyton szemben maradni a kotlóval, nagy figyelemmel kíséri annak minden mozdulát. Bármerre fut, ugrik a kotló, mindig előtte terem. Természetes, hogy a csibék sem maradnak

veszleg, hanem fürge kanyarodással olyan helyzetbe igyekeznek jutni, hogy a kotló által mindig védve legyenek. Akit a kánya elcsip, az helyet cserél vele. Arra vigyázni kell, hogy a kotlót a sor ne huzza hátra, mert ezzel megnehezítik munkáját, de viszont a kotló se szaladjon a kánya elé. A kánya csakis oldaltámadással rabolhat, a rablás a kotló karjain keresztül érvénytelen.)

b) Űsd a harmadikat.

c) A körmagyar IV. része.

5. Magyar népdalegyveleg. Előadja az iskola énekkara.

Például: Kodály Zoltán: Nyulacska... Orosz István: Népdalfeldolgozások 2 szölamra. Szabó Emil: Cickom, cickom... Molnár Antal: Jázmin-bokor... Kerényi Gy.: Madárka... stb.)

6. A versenyek folytatása.

7. Zászlós-tánc. (Bemutatják az I. osztályok tanulói.)

8. Palotás. Előadják a felső osztályu magyarruhás leányok és fiuk.

9. Felállás, fiuk és leányok külön-külön oszlopban.

10. Együttes tornabemutató.

Például: HISZEKEGY

11. Tisztelgés a nemzeti zászló előtt.

12. Hiszekegy vagy Szózat. Ének.

13. Dijkiosztás.

14. Elvonulás a zászló előtt.

15. Bevonulás ének- vagy zeneszó mellett.

